

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3CdoPr/13/2025
Identifikačné číslo spisu:	7219200438
Dátum vydania rozhodnutia:	25.03.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7219200438.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V., narodeného D. zastúpeného advokátom JUDr. Matúšom Lemešom, Košice, Kuzmányho 29, proti žalovanému TESTEK, a.s., Bratislava, Vajnorská 137, IČO: 35914114, zastúpenému advokátom JUDr. Jurajom Kompanom, Bratislava, Mlynarovičova 7, o zaplatenie sumy 16.141,28 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B3-11Cpr/7/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. novembra 2024 sp. zn. 14CoPr/7/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (teraz Mestský súd Bratislava IV) (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 21. decembra 2021 č. k. 11Cpr/7/2019-277 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.521,61 eura od 01. 09. 2018 do 15. 11. 2018, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.) a vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.). Žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 99,02 % (výrok III.).

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 15.627,39 eura spolu s úrokom z omeškania titulom náhrady škody, bezdôvodného obohatenia za nevyčerpanú dovolenku, úrokov z omeškania a doplatku stravného. Na základe vykonaných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca ako zamestnanec a žalovaný ako zamestnávateľ uzatvorili dňa 28. 10. 2015 pracovnú zmluvu na funkciu konzultanta, s dňom nástupu do práce 02. 11. 2015 a pracovným časom zamestnanca 40 hodín týždenne. Z pracovnej zmluvy nevyplýva dohoda o výplatnom termíne ani dohoda o práci v domácom prostredí. V konaní nebolo tiež sporné, že žalobca listom zo dňa 03. 07. 2018 okamžite skončil pracovný pomer u žalovaného podľa § 69 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, že okamžité skončenie pracovného pomeru bolo žalovanému doručené dňa 04. 07. 2018, a teda ku skončeniu pracovného pomeru žalobcu u žalovaného došlo dňa 04. 07. 2018. V konaní nebolo sporné ani to, že okamžité skončenie pracovného

pomeru nebolo napadnuté žalobou o neplatnosť skončenia pracovného pomeru v zmysle § 77 Zákonníka práce a považuje sa za platné. V konaní nebolo ďalej medzi stranami sporné, že žalovaný žalovanému vyplatil náhradu mzdy v sume priemerného mesačného zárobku žalobcu za výpovednú dobu dvoch mesiacov vo výške 7.521,61 eura dňa 15. 11. 2018 a tiež nebolo sporné, že žalovaný vyhotovil potvrdenie o zamestnaní dňa 10. 08. 2018, a že potvrdenie bolo žalovanému zaslané dňa 16. 08. 2018 a doručené dňa 20. 08. 2018. Nesporným bolo aj to, že žalobcovi bola dňa 29. 11. 2018 vyplatená suma stravného zodpovedajúca 55 % nominálnej hodnoty stravného lístka, (teda sumy príspevku na stravovanie hradeného zamestnávateľom) vo výške 565,95 eura a 141,36 eura a tiež, že žalobca sa v dňoch 13. 02. 2017 - 17. 02. 2017 (5 pracovných dní) zúčastnil školenia žalovaného. V konaní strany nesporovali ani to, že žalobcovi bolo umožnené (minimálne) do februára 2018 vykonávať prácu v domácom prostredí. V konaní bol medzi stranami sporný vznik a výška škody uplatnená žalobcom v súvislosti s oneskoreným vydaním potvrdením o zamestnaní, t. j. splnenie predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu, ďalej bolo sporné čerpanie dovolenky žalobcom v roku 2016 a 2017 (resp. do 05/2017) a s tým spojený nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku, omeškanie žalovaného s vyplatením náhrady mzdy podľa § 69 ods. 4 Zákonníka práce pri skončení pracovného pomeru a tiež existencia nároku na vyplatenie 45 % sumy stravného (doplatku hradeného zamestnancom) v období do 2/2017. V konaní žalobcom tvrdil protiprávnym úkonom žalovaného má byť porušenie povinnosti vydať žalobcovi potvrdenia o zamestnaní v zmysle § 75 ods. 2 Zákonníka práce, pričom porušenie povinnosti žalobca spája len s oneskorením vydania potvrdenia žalobcom a nie z jeho samotným nevydaním, keďže v konaní bolo nesporné a preukázané, že žalobcovi potvrdenie vydané bolo a bolo mu preukázateľne zaslané dňa 16. 08. 2018 (a doručené dňa 20. 08. 2018). Vzhľadom na to, že žalovaný vydal potvrdenie o zamestnaní dňa 10. 08. 2018 a zaslal ho žalobcovi dňa 16. 08. 2018, dopustil sa porušenia právnej povinnosti stanovenej v § 75 ods. 2 Zákonníka práce. Súd prvej inštancie však nepovažoval v konaní za preukázaný ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu, a to vznik škody a jej výšku. Škodou sa rozumie ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére žalobcu ako poškodeného a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitelná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Vznik škody ako majetkovej ujmy nebol u žalobcu v konaní žiadnym spôsobom preukázaný (a ani nálezite tvrdný). Pokiaľ žalobca uvádza, že sa nemohol registrovať na úrade práce a poberať dávku v nezamestnanosti a musel si aj hradiť poistenie súd prvej inštancie uvádza, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal jednak to, že o dávku v nezamestnanosti požiadal (podal žiadosť o priznanie dávky v nezamestnanosti), že by mu žiadaný nárok mal byť z dôvodu nedoloženia potvrdenia zamietnutý a tiež žalobca nepreukázal, že by zdravotné poistenie, ktoré mal podľa jeho tvrdenia po skončení pracovného pomeru platiť aj žalobca uhrádzal. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca by mohol v prípade podania žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a v prípade podania žiadosti o priznanie dávky v nezamestnanosti potrebné skutočnosti preukazovať aj inak ako potvrdením o zamestnaní a tiež v dodatočnej lehote. Nevydanie potvrdenia o zamestnaní pri okamžitom skončení pracovného pomeru a ani v dodatočnej 15-dňovej lehote nemohlo žalobcovi spôsobiť a nespôsobilo vznik tvrdenej škody. Žalobca v tomto smere zanedbal nielen dôkaznú povinnosť ako poškodeného, ale aj povinnosť tvrdenia. Ďalej žalobca poukazoval na ušlú mzdu, ktorá mu mala vzniknúť v súvislosti s oneskoreným odovzdaným potvrdením, avšak žalobca žiadnym spôsobom tento svoj nárok nezdôvodnil ani nepreukázal. Žalobca v konaní neuviedol jediného zamestnávateľa, u ktorého sa mal pokúšať získať prácu, a ktorý ho odmietol práve pre nedoloženie potvrdenia o zamestnaní a uvedené ani žiadnym spôsobom v konaní nepreukazoval. Rovnako zostalo v rovine nepreukázaného a vágneho tvrdenie žalobcu, že mu boli sťažené podmienky pre získanie novej práce. Súd prvej inštancie na základe vyššie uvedených záverov uzavrel, že nárok žalobcu uplatnený žalobou je dôvodný len v časti úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.521,61 eura od 01. 09. 2018 do 15. 11. 2018, a preto žalovaného zaviazal na jeho úhradu. Vo zvyšku uplatneného nároku, (nárok na náhradu škody, náhradu mzdy za nevyčerpanú dovolenku, na doplatenie stravného a úroku z omeškania od 15. 07. 2018 do 31. 08. 2018), súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.2. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení § 255 ods. 1 CSP podľa úspechu strán sporu tak, že nárok na náhradu trov konania pomerne rozdelil. Žalobca bol úspešný v časti zaplattenia sumy 78,31 eura (5 % ročne zo sumy 7.521,61 eura od 01. 09. 2018 do 15. 11. 2018) a žalovaný bol úspešný v časti zaplattenia sumy 16.062,97 eura, v ktorej súd prvej inštancie žalobu zamietol. Hodnota predmetu sporu predstavuje sumu vo výške 16.141,28 eura z tejto celkovej hodnoty

predmetu sporu má žalobca nárok na náhradu trov konania v časti o zaplatenie 78,31 eura, čo predstavuje úspech 0,49 % a žalovaný náhradu trov konania v časti zamietnutia zvyšku žaloby, t. j. zaplatenia sumy 16.062,97 eura, čo predstavuje úspech 99,51 %. Súd prvej inštancie o trovách rozhodol tak, že vypočítal rozdiel medzi týmito čiastočnými pomermi úspechu strán v konaní (99,51 % - 0,49 %), ktorý je 99,02 % a v tomto výslednom pomere priznal žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu proti výrokom II. (zamietnutie žaloby vo zvyšku) a III. (trovy konania), rozsudkom z 26. novembra 2024 sp. zn. 14CoPr/7/2023 rozhodol tak, že:

„I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava III č. k. 11Cpr/7/2019-277, zo dňa 21. 12. 2021, teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn.: B-11Cpr/7/2019, v napadnutej zamietajúcej časti, p o t v r d z u j e .

II. Žalovanému proti žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %."

2.1. Odvolací súd konštatoval, že prvoinštančný súd správne konštatoval, že žalobca v spore neunesol dôkazné bremeno, nakoľko nepreukázal, že by voči nemu došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. Ďalej si žalobca v konaní uplatnil nárok na doplatenie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku za rok 2016 a 2017. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď tento nárok žalobcu na náhradu za nevyčerpanú dovolenku pri skončení pracovného pomeru posúdil podľa ustanovenia § 116 Zákonníka práce (a nie ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 222 Zákonníka práce, ako si ho uplatnil žalobca). Rovnako tak odvolací súd považuje za správny záver súdu prvej inštancie, že pokiaľ žalobca namietal, že v dňoch, kedy podľa výplatných pásov a evidencie mzdy čerpal dovolenku, ju reálne nečerpal, tak bolo jeho povinnosťou preukázať, že v uvedené dni vykonával prácu a za tieto dni by mu potom prináležala mzda za výkon práce v zmysle § 118 Zákonníka práce (prípadne prácu nevykonával pre dôležité osobné prekážky v práci a patrilo by mu nárok na náhradu mzdy) a za nevyčerpanú dovolenku v tieto by mu potom v súlade s § 116 Zákonníka práce patrila náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku (nie mzda). Dôkazné bremeno v tomto smere opätovne zaťažovalo žalobcu, ktorý si v konaní nárok voči žalovanému uplatnil a nie žalovaného, (ktorý mal podľa tvrdenia žalobcu dokazovať, že žalobca nebol v práci, že pre neho v tieto dni nepracoval, pretože reálne čerpal dovolenku). Na to, aby bol žalobca v tejto časti uplatneného nároku úspešný, bol povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať, že v konkrétne ním namietané dni bol prítomný v práci a pre žalovaného skutočne prácu vykonával; nepostačuje preto len tvrdenie žalobcu spočívajúce v neurčitom tvrdení, že čerpal dovolenku, ale v iné dni, (ktoré dni však nevedel konkretizovať) ako to vyplýva z evidencie dochádzky. Odvolací súd poukazuje na to, že sporové konanie je konaním kontradiktórnym, preto strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí pre svoj úspech v spore tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky. Súd prvej inštancie sa dostatočne jasne a vecne správne vysporiadal s jednotlivými tvrdeniami žalobcu, a to aj so zohľadnením toho, že ide o individuálny pracovnoprávny spor s ochranou slabšej strany - zamestnanca. Aj tu však platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Bremeno tvrdenia je pritom v korelácii s bremenom popretia tvrdení protistrany (ŠTEVČEK, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 569). Avšak aj princíp ochrany slabšej strany sa uplatňuje len v medziach princípu rovného postavenia sporových strán. Spory s ochranou slabšej strany si taktiež musia zachovať kontradiktórne prvky a slabšiu stranu súd aktívne chráni len do momentu, kedy ona sama v rámci aktívnej procesnej diligencie prispieva k účinnej ochrane svojich práv. Jej ochrana zo strany súdu môže byť len podporná, nadviazaná na procesnú aktivitu tejto strany v spore. Z tohto pohľadu by zvýšená procesná ochrana zamestnanca ako slabšej strany mala nastúpiť len v prípadoch objektívnej nemožnosti uplatňovania prostriedkov procesného útoku, resp. procesnej obrany slabšej strany, ktorá môže byť daná najmä informačným deficitom alebo dôkaznou núdzou, čo nie je, ako vyplýva zo spisu, procesného postupu a podaní žalobcu, jeho prípad. Správny je v tejto súvislosti záver súdu prvej inštancie, že pre posúdenie tohto nároku žalobcu je právne irelevantné, či bolo čerpanie dovolenky žalobcovi nariadené, resp. či žalobca o čerpanie dovolenky sám požiadal, ale právne významné je len to, či dovolenku v sporné dni žalobca

reálne čerpal alebo či v uvedené dni vykonával prácu a od toho sa následne odvíja jeho nárok na vyplatenie nevyčerpaných dní dovolenky po skončení pracovného pomeru (aj to len v nevyčerpanom a neprepadnutom rozsahu). Ako už bolo uvedené, žalobca však vo vzťahu k uplatneným náhradám za dovolenku neunesol dôkazné bremeno, keď nevedel preukázať, že v dané dni vykonával pre žalovaného prácu a nevedel ani preukázať, kedy si podľa neho dovolenku čerpal v skutočnosti, (žalobca v konaní totiž sám uviedol, že dovolenku si čerpal, avšak v iné dni ako evidoval žalovaný). Na podporu týchto záverov správne poukázal súd prvej inštancie aj na závery kontroly vykonanej inšpektorátom práce, ktorý po vykonanej kontrole naopak dospel k záveru, že žalobca v rozhodnom období vyčerpal dokonca viac dní dovolenky ako mu prislúchalo. Z uvedeného dôvodu preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď nárok žalobcu aj v tejto časti zamietol. Odvolací súd záverom dodal, že vzhľadom na absenciu právneho základu jednotlivých uplatnených nárokov žalobcu, z dôvodov uvedených vyššie, žiaden z týchto dôkazov nebol spôsobilý priniesť pre konanie a rozhodnutie akúkoľvek relevantnú informáciu, a za tohto stavu bolo vykonanie žalobcom navrhovaného dokazovania nehospodárne. Navyše aj vzhľadom na všetky dôvody, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, a z ktorých odvolací súd napadnutý rozsudok v zamietajúcej časti potvrdil, bolo vykonanie týchto dôkazov nadbytočným a nemohlo pre žalobcu privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci samej. Z týchto dôvodov potom nemohlo dôjsť postupom prvoinštančného súdu ani k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces. Na základe uvedeného možno zhrnúť, že súd prvej inštancie na základe výsledkov výkonného dokazovania, dospel k správne záveru, keď zamietol vyššie uvedené nároky žalobcu, preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP).

2.2. O nároku na náhradu trov celého konania (prvoinštančného a odvolacieho) rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol úspešný v odvolacom konaní v plnom rozsahu, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho) rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ uvádza, že napriek tomu, že žalobca v podanom odvolaní podrobne popísal v čom spočíva arbitrárnosť, odvolací súd na jeho námietky nereflektoval. Dovolateľ s poukazom na bod 51. napadnutého rozsudku odvolacieho súdu uvádza, že súdy oboch inštitúcií evidentne nedôvodne predpokladajú, že ak sa žalobca nachádzal v rozhodnom čase mimo adresy svojho trvalého pobytu, tak nemohol prácu pre žalovaného vykonávať, ale mal jednoznačne za preukázané, že čerpal dovolenku v Poľsku. Súd vychádza z tvrdenia žalovaného, že žalobca v spornom období, keď údajne pracoval v domácom prostredí v V., mal podľa tvrdení žalovaného ústne žiadať žalovaného sídlacieho v F., o čerpanie dovolenky. Takéto tvrdenie však žalovaný nedoložil nijakým dôkazom, napr. listinnými dôkazmi - výpismi telefonických hovorov, z ktorých by bolo zrejmé, že aspoň jedenkrát žalovaný komunikoval so žalobcom a bolo by možné predpokladať, že v danej ústnej komunikácii mohlo dôjsť aj k ústnej žiadosti o dovolenku zo strany žalobcu. Súd sa absolútne nedôvodne uspokojil iba s tvrdením žalovaného, že žalobca opakovane žiadal ústne žalovaného o dovolenku. Ako však žalobca uvádzal vo svojich písomných podaniach, resp. aj vo svojom výsluchu na pojednávaní, žalovaný v rozhodnom období nekomunikoval so žalobcom absolútne nijakým spôsobom. Žalovaný žalobcovi nezažadoval ani žiadne pracovné úlohy, a to od začiatku pracovného pomeru (11/2015) až do školenia v 02/2017. Súd sa mylne domnieva, že žalovanému prináleží mzda a nie náhrada mzdy za dovolenku iba v dni, keď preukáže, že vykonával prácu pre žalovaného aj napriek tomu, že žalovaný prácu žalobcovi nezažadoval a zadanie práce ani jedenkrát v sporné dni nepreukázal. Tak ako to žalobca v konaní konzistentne tvrdil, žalovaný žalobcovi od začiatku pracovného pomeru v 11/2015 až do 02/2017 žiadnu prácu nezažadoval a ani s ním nijako nekomunikoval. Je preto absolútne vylúčené, žeby v rozhodnom období prebiehala medzi sporovými stranami nejaká komunikácia ohľadom dovolenky. Súdy oboch inštitúcií sa ani len nepozastavili nad tým, prečo žalovaný počas sporného obdobia nezažadoval žalobcovi prácu. Súdy naopak neprimerane zaťažovali žalobcu dôkazným bremenom, ergo že mal preukázať výkon práce pre zamestnávateľa, čo v danom prípade nie je možné.

3.2. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Taktiež navrhuje, aby žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že súdom vykonané právne posúdenie veci, s ktorým sa žalobca nestotožňuje, nie je možné považovať za porušenie práva na spravodlivý proces, keďže obsahom práva na spravodlivý proces nie je právo strany sporu, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a hodnotením dôkazov. Žalovaný je preto toho názoru, že odôvodnenie dovolania neobsahuje opísanie takých skutočností, ktoré by preukazovali odňatie možnosti uskutočňovať žalobcovi patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a teda nie je dôvodné podľa § 420 písm. f) CSP. Žalovaný navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné a priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Pretože dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

10. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlاد medzi právnym základom pre rozhodovanie vecí a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca namietal nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, najmä to, že odvolací súd a ani prvoinštančný súd nedôvodne predpokladajú, že ak sa žalobca nachádzal v rozhodnom čase mimo adresy svojho trvalého pobytu, tak nemohol prácu pre žalovaného vykonávať, ale mal jednoznačne za preukázané, že čerpal dovolenku v T.; že súdy neprimerane zaťažovali žalobcu dôkazným bremenom, ergo že mal preukázať výkon práce pre zamestnávateľa.

12. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Súd prvej inštancie spolu s odvolacím súdom uviedli, čo je predmetom konania, aké skutočnosti tvrdili sporové strany, z ktorých vykonaných dôkazov vychádzali ako ich vyhodnotili, jasne a zrozumiteľne vysvetlili, ktoré skutočnosti vzali za preukázané, teda z akého skutkového stavu veci vychádzali, ktoré ustanovenia zákona aplikovali a ako vec právne posúdili a zároveň sa vysporiadali s podstatnými vyjadreniami a námietkami strán konania.

12.1. Čo sa týka námietok ohľadom nároku na doplatenie náhrady mzdy za nevyčerpanú dovolenku za rok 2016 a 2017, daným sa pomerne obsérne zaoberal súd prvej inštancie v bodoch 20.1. až 21.4. svojho rozhodnutia, kde okrem iného dospel k záveru, že „Žalobcovi sa tak nepodarilo preukázať, že v dňoch 04. 07. 2016 a 06. 07. 2016 (05. 07. 2016 bol štátny sviatok a správne bol aj evidovaný v dochádzke) vykonával závislú prácu pre žalovaného a žalovaným v týchto dňoch evidovaná dovolenka je nesprávna. Podľa názoru súdu je potrebné dôsledne oddeľovať výkon práce konateľa a spoločníka s.r.o. a výkon závislej práce u žalovaného, od ktorého žalobca odvodzuje všetky žalované nároky. Skutočnosť, že žalovaný evidoval dni 07. 07. a 08. 07. 2016 ako výkon práce žalobcu (formou homeoffice), kedy bol žalobca ešte v T., je žalobcovi len na prospech (bola mu za tieto dni vyplatená mzda, nešlo o čerpané dni dovolenky) a podľa názoru súdu to zároveň samo osebe nespochybňuje záver súdu, že žalobca v dňoch 04. 07. a 06. 07. 2016 prácu nevykonával. Rovnako zostalo len v rovine nepreukázaného tvrdenia žalobcu, že vykázaná dovolenka dňa 01. 07. 2016 nebola čerpaná, resp. že žalobca tento deň prácu vykonával, žalobca v tomto smere súdu nepredložil jediný dôkaz (hoc len pracovný mail z uvedeného dňa).“ Súd prvej inštancie sa zaoberal aj odkazmi vo vzťahu k nesprávnosti

evidencie na závery Inšpektorátu práce Bratislava, pričom inšpektorát práce konštatoval v kontrolovanom období, t. j. do mája 2017 porušenie len vo vzťahu k evidencii začiatku a konca pracovného času (čas príchodu a odchodu z práce) a nebolo konštatované porušenie evidencie odpracovaných resp. neodpracovaných dní (vrátane dovolenky, PN, atď.). Tvrdenia žalobcu o nesprávnosti evidencie dochádzky žalobcu sa v konaní pred súdom prvej inštancie vykonaným dokazovaním nepreukázali. Súd prvej inštancie taktiež vyhodnotil, že žalobca v konaní sám uviedol, že je pripravený rozporovať fiktívne čerpanie dovolenky veľkým množstvom dôkazov o iných termínoch, kde sa pohyboval po území SR a EÚ mimo dátumov antidatovo vytvorenej evidencie žalovaným v roku 2020, avšak nakoniec sa k iným konkrétnym dátumom čerpania dovolenky ani vôbec nevyjadril.

12.2. Podobne sa danými námietkami riadne zaoberal aj odvolací súd v bode 51. svojho rozhodnutia, kde vyhodnotil, že „... pokiaľ žalobca namietal, že v dňoch, kedy podľa výplatných pások a evidencie mzdy čerpal dovolenku, ju reálne nečerpal, tak bolo jeho povinnosťou preukázať, že v uvedené dni vykonával prácu a za tieto dni by mu potom prináležala mzda za výkon práce v zmysle § 118 Zákonníka práce (prípadne prácu nevykonával pre dôležité osobné prekážky v práci a patril by mu nárok na náhradu mzdy) a za nevyčerpanú dovolenku v tieto by mu potom v súlade s § 116 Zákonníka práce patrila náhrada mzdy v sume jeho priemerného zárobku (nie mzda). Dôkazné bremeno v tomto smere opätovne zaťažovalo žalobcu, ktorý si v konaní nárok voči žalovanému uplatnil a nie žalovaného, (ktorý mal podľa tvrdenia žalobcu dokazovať, že žalobca nebol v práci, že pre neho v tieto dni nepracoval, pretože reálne čerpal dovolenku).“ Odvolací súd po vyhodnotení skutkových okolností tohto konania relevantným spôsobom dôvodil, že žalobca vo vzťahu k uplatneným náhradám za dovolenku neunesol dôkazné bremeno, keď nevedel preukázať, že v dané dni vykonával pre žalovaného prácu a nevedel ani preukázať, kedy si podľa neho dovolenku čerpal v skutočnosti. Na podporu týchto záverov poukázal odvolací súd a súd prvej inštancie aj na závery kontroly vykonanej inšpektorátom práce, ktorý po vykonanej kontrole dospel k záveru, že žalobca v rozhodnom období vyčerpal dokonca viac dní dovolenky ako mu prislúchalo.

13. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

14. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovolaním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmatečnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd v posudzovanom spore nezistil v postupe súdu nižšej inštancie pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, predstavujúce porušenie práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie.

15. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúca z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak, konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov však nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je pritom iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany sporu.

16. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

17.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalobca preto neopodstatnene namieta existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

18. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

19. Žalovaný bol v dovolacom konaní úspešný, preto mu dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.